

A LAP ELŐFIZETÉSI ÁRA

Egy évre	6 frt. — kr.
Fél évre	3 — —
Negyed évre	1 — 50
Egyes szám ára	6 —
Külföldre egy évre	8 — —

Ezen lap megjelenik
hetenkint kétszer:
vasárnap és csütörtökön.

SZÉKELYFÖLD.

Közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hirlap.

Hirdetések közlési díja:

minden egy hasábszoros garmond
sorért vagy annak térfogatáért
4 kr., s minden egyszeri közlés
után 30 kr. helyegdíj fizetendő.
Nagy és többször közlendő
hirdetményt a kiadóhivatal ár-
kedvezményben részesít.

A „Nyilvtér” rovatban
közlendő cikkek soronként
10 kr. díjért közöltnék.

SZERKESZTŐSÉG:

KÉZDI-VÁSÁRHELYT:

Szabó Albert könyvnyomdájában.

CSIK-SZEREDÁN:

Sprencz György szerkesztő lakásán.

KIADÓ-HIVATAL:

KÉZDI-VÁSÁRHELYT:

Szabó Albert könyvnyomdájában.

CSIK-SZEREDÁN:

Györgyjakab Márton nyomdabérlőnél.

A lap tartalmát illető közlemények a szerkesztőségekben, az előfizetések, hirdetmények, nyilvtéri cikkek, stb. a kiadóhivatalokban fogadtatnak el.

Községi nyomorúságok.

I.

Hát bizony mi falusi, tengéltre szánt
közönséges emberi teremtségek, bármennyire
szépitgessük, takargassuk felső
kabátunkat, mely hívta van a világ
szemei elől elrejtetni a testünket fedező
alsó akcidenziákat, a nyomorúság fosz-
lányai mégis csak kilógnak előbb-utóbb
alóla. De hát hogy is emlékeznénk meg
olykor-olykor a mulandóságról, ha jel-
vényei nem mutatnák magukat!? Min-
den mulandó, minden az ég alatt; forgó
viszontagságok járma alatt nyögünk;
tündér szerencsénk kénye hány-vet.

Ha valaha, valóban elmondhatjuk a
költő eme szavait ma, midőn a népek és
nemzetek élete fölött valóban megnehe-
zült az idők járása; midőn a különben is
sirva vigadó magyarnak ritka sovány
öröme az évek csaknem minden nap-
ján az állami, községi és különféle jóté-
konysági végrehajtók sáskaserege za-
varja meg. Ah, de ki tehet róla, ha a mai
fejlődő kor légkörében nagyra nővünk s
a nap az ő terheivel, mint nyárban a
lassabb vérű gyermeket, nagyobb helyt
ér?

Nem ohajtozunk a régi jó idők
után, nem akarunk azok feltétlen szó-
szólóival fellépni s az akkor sok helyen
nagyban virágzott önkényből annál ke-
vésbé kérünk; de felvett tárgyunk szem-
pontjából méltatnunk kell a multat,
hogy nyomorúságaival és vergődéseivel
annál élénkebb színben tűnjék fel a je-
len s annál világosabban szemlélhessük

a közigazgatás s a községek multja és
jelene közötti átmenet milyenségét.

Nem szabad félreismernünk amaz
atyai gondoskodást, melyet a 48 előtti
megyék és uradalmak a földműveléssel
foglalkozó községek iránt tanusítottak,
melylyel kellő fontosságot tulajdonítottak
azoknak.

A 48-ban uralomra vergődött közszel-
lem mozgalmi ama gondoskodását a
megyéknek és uradalmaknak a földmű-
velő községekről, mint tarthatatlant, el-
törölték; de ezen eltörléssel megeléged-
ve, nem pótolták a régi patriarchalis
intézményt a megújult viszonyoknak
megfelelő modern intézménnyel; irány-
adó köreink nem elmélkedtek kellő ko-
molysággal a községek jelentősége föl-
lött; nem vették figyelembe amaz elvitéz-
hetlen igazságot, hogy összes nép-
életünk a községekben köz-
pontosul, s nem fontolták meg, hogy
az ország községekből állván, sohasem
lesz rendezett országos közigazgatásunk,
míg nincsenek rendezett és helyesen
kormányzott községeink s ekép kifelej-
tették nagyratörő számításaikból, hogy
az egyes községek jólléte az egész or-
szág jólléte s az egész országnak éppen
annyi érdeke lett volna az egyes község-
ek jóllétében, mint volt azelőtt az egyes
uradalmaknak vagy megyéknek.

A 48 előtti, ugynevezett gyámsági
viszony gyöngéden ölelő karjaiból köz-
ségek egyszerre átsodortattak a kor-
látlan és szokatlan önrendelkezésbe.
Nagykoruakká lettek, meglelt a szabad-

ság és megadatott nekik a jog, önsorsuk
fölött belátásuk szerint intézkedni és
rendelkezni, de nem biztosított számukra
minden dolognak a lelke: a rend. Most a
gyámsági viszonyok alatt tespedtnék mon-
dott községi élet egy-
szerre iparkodott a mult minden mulasz-
tásait helyreütni, a megújult viszonyok
által rárótt követelményeknek, a hozzá-
köött nagy reménynek és várakozásoknak
szertelen mohósággal és az ifjú hív
könnyelmű megmondolatlanságával meg-
felelni. De ez átmenet nélküli nagykoru-
sítás és önrendelkezés megboszulta ma-
gát, késnek bizonyult az önrendelke-
zésre éretlen községek kezében, melylyel
azok igen sok esetben, mint gyermek,
önéletük ereit metszették meg. Ez pedig
vala, más szavakkal elmondva, a szabad-
ság elvének győzedelme. A szabadságot
okvetlenül követnie kellett az autonomia
és egyenlőség elvének.

Falusi.

Magyarország háziipara.

Az orsz. m. k. statisztikai hivatala napok-
ban külön füzetben közölte a magyaror-
szági háziipar 1834-iki állapotára vonatkozó
statisztikai adatokat.

A háziipar hazánk gazdasági életében je-
lentékeny szerepre lévén hivatva, érdekesnek
tartjuk a hivatal által közzétett kimutatáso-
kat kommentáló bevezetésből közölni a kö-
vetkező jellemző adatokat s fejtegetéseket.

Előre becsátja a hivatal, hogy megbízható-
lag még az sincs megállapítva, mi tekintes-
sék háziiparunk, mivel ez alatt tulajdonképen
kétféle foglalkozást kell értenünk.

Kérő vagyok, de a nemzeti közművelődés
oltárára kérek csekély áldozatot, és pedig a
mult évben megindult erdélyi közműve-
lődés oltárára.

Nagyságtok, mint városunk és vidékünk
művelt osztályának választottai, tudni fogják
a megindult szép mozgalom célját, indító
okait; mindazonáltal ne vegyék rossz néven,
hogy felolvasásom céljául éppen az egyesület
és megindult mozgalom ismertetését választ-
ottam. Azt hiszem, szolgálatot teszek vele a
nemzeti nagy ügynek.

Édes nemzetünk e hazát, melynek gyerme-
kei vagyunk, már ezer éve, hogy vérről meg-
szerezte. Ezen ezer év alatt annyit szenved-
tett, annyi ellenséget győzött le, hogy a
költő szerint „Isten csodája, hogy még áll
hazánk”.

Duló csaták, irtó háborúk, belviszállókodá-
sok, sőt bitófa is apasztotta szeretett magyar
nemzetünket. Ezeket csak átélte, kiheverte;
újabb időben egy hatalmasabb ellen lépett
fel, mely végpusztulással fenyegeti nemze-
tünket kivált azon vidékeken, hol nem tömör
testben, hanem elszórva, idegen nemzetisé-
gek között lakik. Mi a Székelyföldön ezt nem
igen tudjuk, mert tömör testben lakunk s
köztünk ha lélekre, szívre, érzésre nem is, de
nyelvre nézve az idegen nemzet is székely-
lyé leendő. Hanem a más megyéken, szomorú,

Az egyik az ősi, elődöktől átszármazott
háziipar, melynek rendeltetése nem más,
mint a család ipari szükségleteit vagy azok-
nak legalább egy részét a család munkaere-
jével fűdözni. Ez az osztálya a háziiparnak
azonban tulajdonképen nem nevezhető ipar-
nak e szó helyes értelmében, mert a háziipar
ezen osztálya nélkülözzi a kereseti jelleget,
inkább házi munkának kell azt neveznünk és
így annak számbavétele nem bir ipari érdek-
kel, sőt igen sok esetben lehetetlen is. Hátra-
marad tehát a háziipar másik ága, melyben
a nép főfoglalkozása idejét és munkaerejét
egyes iparágak gyakorlásában értékesíti és
gyártmányait a piacra viszi. Ezen háziipar,
vagy helyesebben népipar jellemző saját-
sága tehát a kereseti jelleg.

Nemzetgazdasági szempontból mindkettő
egyanért fontos, s bár az előbbi a kultura
haladtával sokat veszített jelentőségéből, két-
ségkívül több millióra megy az érték, mely-
lyel a háziiparnak azon igénytelen ága, me-
lyet főntebb csak házimunka névvel jelöltünk
meg, a nemzeti termelést évenként gyara-
pitja. Az előbb érintett okoknál fogva azon-
ban jelen főlátel csak azon háziiparosokat
kivánta számbavenni, kik nem csupán saját
szükségletükre, hanem egyúttal a piacra is
dolgoznak, a kiknek tehát a háziipar útjébe
létfenntartásuk egyik forrását képezi. Ugyan-
csak számon kívül maradtak s a rendes ipar-
nál, mint a műhelyen (gyártelep) kívül dol-
gozó munkások vétettek számba az újabb
értelemben vett azon háziiparosok is, a kik
gyárak vagy vállalkozók részére egyes
munkaszakokat kőköltesen, de saját lakáso-
kon végeznek.

Noha tehát a statisztikai hivatal csak a
tulajdonképen népipar összeírását cölözte
és a főlátelnél eljár hatóságok ekként vol-
tak utasítva, mégis kétségtelenül kitűnt a
begrült adatokból, hogy oly háziiparosok is
számba vétettek, kik a háziiparnak nem az

de igaz, hogy a magyar nemzet rohamosan
pusztul s lesz idegen nemzeté.

Hogy példákkal igazoljam, Fogaras, mely
egy időben nemzeti fejedelmek székelyhelye
volt, Bethlenfalva, Sárkány s több ilyen tő-
sgyökeres magyar nevű faluval ma csaknem
egészen idegen reánk uézve. Hunyadvár-
megyét, a dicső Hunyadiak ősi fészket, mely-
nek egy időben kétségkívül tősgyökeres ma-
gyar lakói voltak, ma csaknem idegen nem-
zetiség lakja. Alsó s a régi Felső-féher vár-
megyékben, melyek közül egyiknek szék-
helyén a híres Bethlen-főtanoda őrbástyája
volt a magyar nemzetiségnek s az ma is,
szintén tömérdek falvak, melyek eredetiben
magyar lakosokkal bírtak, ma már tel-
jesen eloláhosodtak. Kolozsvármegye, mely
székelyhely volt az erdélyi fejedelmeknek s ké-
sőbb is hosszasan székelyhely volt az erdélyi
főhatóságoknak, annyira nem gondolt a nem-
zeti kérdéssel, hogy a megye területén sok, ma
is magyar nevű falu, mint Kovács, Szent-
márton, Gyula, Nádas, Monostor stb. stb.,
idegen nyelven is megtartották az ősmagyar
neveket, valószínű, hogy magyar lakókkal
bírtak s ma már csak nevek magyar, lakók
egészen más nemzetbe olvadtak be. Így van
Doboka, Belső-Szolnokmegye, sőt a Salgó-
ságnak egy nagy része, hogy a szörványo-
san lakó magyarság beolvad a más nemzet-

A „Székelyföld” tárczája.

Az erdélyi magyar köz-
művelődési egyesület célja.

(A E. M. K. E. kézdivásárhelyi választmánya által
folyó hó 12-én tartott társas-estélyen felolvasa Szé-
kely János ref. lelkes ur.)

Tisztelt nagyságtok!

Ne méltóztassanak azt hinni rólam, hogy
e czim választásával levettekezve demokrati-
kus érzelmeimet, az urhatnáság zsoldjába
szegődtem volna s okot szolgáltatnék a hely-
beli közkezdveltségű lap vezércikkirójának
újabbban ostromolni a nagyságos czimre so-
várgókat s azok között csekély személyemet
is. Sem polemikus czélt nem vettem előmbé,
sem aristokratikus érzelmeimet nem ápolok,
mert én a jelen időben és viszonyok között
ugy találok, hogy sem az ősi százados ne-
messég fája, sem a nagy vagyon tulságos
tisztelét nem szerez, mert ezek, mint tu-
lajdonosaik is, mulandók; igazi tisztelét
és közbecsülés ma a szellemi nagyságok kö-
rül központosul, s az igazi műveltség vonja
azt maga után. Elismerem, hogy tömjéne-
zők nagy számban találhatunk ugy egyik,
mint a másik előtt, de az ilyen tömjéne-
zés legtöbbször érdek eredménye, míg a
szellemi felsőbbség és igazi műveltség ily ér-
dek szolgálatába nem áll, nem állhat, mert

ezek csak annak, a mi jó, a mi szép, a mi fen-
sleges, állanak szolgálatában. Indokolnom
kell tehát, miért választottam e czimet:
„Nagyságtok”. Eltekintve attól, hogy ma
már a művelt osztály nyelvén ez az általá-
nos megszólítási czim, mint a francziáknál a
Monsieur, Madame, az angoloknál a Master
és Mister, a németeknél a „gnädiger Herr,
gnädige Frau, azért, mert nagyságnak tar-
tom felfogásom szerint azt, a ki jót teszen,
azt, a ki áldozni képes magasabb eszmék
megtestesítésére kivált magasabb eszményi
szempontból. És e tekintetben „kérő”-ként
állok nagyságtok előtt. 60 év és „kérő”! Ez
eszménél finom mosoly vonul át nagyságtok
egy részének arcán, s így gondolkoznak:
Bizony én kikosarozom az ilyen „kérő”-t.
No, ha 30 évvel fiatalabb volna, ha karcsu,
deli termetű volna, ha virágos, költői nyel-
vel birna, s ezek mellett néhány ezer évi
jövedelem lenne a hozomány: akkor már so-
kak előtt kedves kérő lehetne s a kikosara-
zás aggodalma sem gyötörné, mint némelye-
ket a tisztelt agglegények közül. Ne méltó-
ztassanak mosolyogni, gyengeségem érzetében,
ha az előírt kötelekkel bírnék, se lenne
bátorságom ilyen „kérő”-ként fellépni a
házi élet békességéért, meg, mert az „erő-
sebb” nemből bár sokan követik, nem rokon-
szenvizek a mohamedán házassági viszony-
okkal.

említett második, hanem az első osztályba tartoznak. E két osztály szigorú elkülönítése azonban a lehetetlenséggel határos és ez, valamint a foglalkozásnak nehezen meghatározható jellege az oka annak, hogy a statisztika ezen ágában nem nyerhetni teljesen megbízható adatokat.

A magyar erdélyországi 63 megye közül nyolcz megyében a háziiparral foglalkozók az összes népségnek egy százalékát sem ütik meg. 24 megyében 1—5%-kát képezik, 15 megyében 5—10%-kát, 10 megyében 10—14%-kát, 3 megyében 15—20%-kát, ugyan csak 3 megyében 20—25%-kát. Leghátul áll e tekintetben Jász-Nagykun-Szolnokmegye 0.05%-kal, legelől pedig Szilágymegye 25.06%-kal. Van azonban egy körülmény, mely előtt nem hunyhatsz szemet, s mely nem engedi, hogy az összehasonlításban tovább menjünk, az a körülmény, hogy a fölvételnél az egyes megyék nem követtek egyöntetű eljárást, s néhol a tisztán házi szükségére dolgozó kézimunkát is háziiparnak vették, mint ezt alább bővebben is lesz alkalmunk kimutatni.

A fentebb kimutatott 801.588 háziiparos a következő elemekből alakul:

	férfi:	nő:	együtt:
önállóan foglalkozó	26,469	497,951	524,420
16 éven felül családtag	7,094	176,543	183,637
16 éven aluli	4,409	89,122	93,531
összesen	37,972	763,616	801,488

(Folytatása következik.)

A csikszereadai kisdédóvó. *)

Tekintetes szerkesztő ur!

A Csik-Szeredában létesítendő kisdédóvó javára folyó hó 7-én rendezett, táncmulatsággal egybekötött közvacsora ritka nagyszámú és fényes közönséget hozott össze; ott volt városunk közönségének színe-java és a vidékről is sokan.

A belépőt egészen meglepte ezen fény és pompa, mely a nők részéről kifejtetett. Egész bazár volt a terem átalakítva, s a mint egy körsétát tettem, legelőször is azon sátorhoz érkeztem, melyben bort, gyümölcsöt és sajtot kínáltak Deák Ignáczné és Novotny Mariska; ezen sátor a legnagyobb forgalmat közvetítette. Odább menve, Szacsavay Imréné és Antalffy Róza fagylalttal kívánták lehitetni a borért hevülőket; közvetlen mellette Kovács Antalné igen finom tésztákat vag-

*) Térhiány miatt késett.

Szerk.

be nagy veszteségünkre. Így vagyunk Magyarország felső vármegyéivel, hol a magyarok beolvad a tót nemzetbe s lesznek Hurbánok, a déli részen a horvátba s lesznek Starcsovicsek, Mileticsek, kik az édes anya ellen, mely emlőjén táplálta, nem riadnak vissza feltámadni.

Ez a veszély nagyobb a háborúnál, dúló csatáknál, mert folytonosan munkában van, éjjel-nappal, befoly rá barátság, sógorság, házasság s ezer más érdek s naponta sorvasztja magyar nemzettestünket s véreink lesznek idegenekké ránk nézve. És hol kereshető ennek az oka? Önmagunkban, mert mi, a magyar nemzet, igen lovagiasok vagyunk más nemzetiségekkel szemben. Mi tanulunk meg az ő nyelvükön beszélni, a helyett, hogy sietnénk arra törni, hogy a más nemzet tanulja meg szép nyelvünket. A más nemzetek erősebben ragaszkodnak nyelvükhöz. 1856-ban egy utazó angol családdal találkoztam a berlini egyetem előtt és nagy mebotránkozással voltak azért, hogy Berlinben nem beszélnek angolul. Sőt itt Kézdivásárhelyt volt, s nem is olyan rég, egy német ács, ki zugolódva említette fel, hogy már harmincz éve, hogy itt lakik s mégsem tanult meg Kézdi-Vásárhely németül. Mind arra mutat, hogy más nemzetek mily szigoruan ragaszkodnak nemzetiségükhöz; a miénk nagylelkűsége által itt is eloláhosodik évek hosszú során; ha pedig a szomszéd Oláhországba vándorol ki, pár év alatt öltözetben, magaviseletben, beszédben egészen oláh lesz.

Ezen, nemzetiségünket rohamosan pusztító veszedelem ellen lépett fel az erdélyrészi

dalt még finomabb szeletekre; de míg a szemet a sok izléses és finom tézsta vonzotta, a mellette levő sátorból kinalkozó pecsenyék izletes párájával, Nagy Sándorné és Nagy Leontin oly mesterileg csiklandoztatták orraikat, hogy egyszerre szeretttük volna szemeinkkel a tésztát és orrunkat, de — pardon — szájunkkal a pecsenyékét elfogyasztani. Nyomban eszembe is jutott azon gyászos idő, midőn mint katona, sokszor a piacon végig marsirozva, oly kellemes s a szegény bakának csak ritkán jutó pecsenyét illat ütötte meg az orrunkat, mert hát a 6 kr lénungból nem igen jut efféle luxus-csikkek; de zsebembe nyulva, éreztem a 3 pengő piczula pénzzel megtöltött tárczát s hamar elfelejtém a mult szomorú képét. Siettem is egy ülhelyet keresni, míg későre 20 vasnak lefizetése mellett részemre is egy szék utalványoztatott.

Szerencsés voltam, mert épen a trafika mellé jutottam, hol egyszersmind virágot is árult Borosnyai Gáborné és Lukács Juliska, s így élvezhettem ingyen a virágok kellemes illatát is.

A mint hát leültem, rögtön ott termett a pinczérnő-had: Becze Ilka, Benedek Ilka, Cziko Etelka, Éltés Jakabné, Enyeter Pepi, Izsák Matild, Lázár Juliska, Lázár Margit, Miklós Kata, Minier Erzs, Ráduly Anna, Szabó Ambrásné, Szabeni Gizella s még Isten tudja elmondani egy szuszra, hogy kik (de ha valakit meg nem neveztem volna, majd következő értesítésemben nagy betűkkel fogom nevét kiírni) s ajánlottak egyszerre annyi mindent, hogy már összezavarodtam volt kívánságaim tekintetében s így kértem egy jó forró meleg és ropogós malacot... fagylalttal, mire az egész pinczér-sereg nagyot nevetett, de azért készpénzfizetésért elhozták s én javában ettem és fiztettem, midőn evés közben észrevettem, hogy a 30 drb piczula elfogyott. Látták zavaromat s megszántak, mert reggelig „aufschreiben“-re ígérték parancsaimat teljesíteni s így szépen megkíméltek attól, hogy pénzért haza menjek (mintha tudták volna, hogy oda haza sincs több egy batka se). Elég annyi hozzá, hogy mulattunk egész tisztességesen másnap d. u. 6 óráig, még pedig társasjátékkal.

Tévedések kikerülése végett itt megjegyzem, hogy a közönség reggel 6 és 7 órákor hagyott ott bennünket.

De annyit bajlódtam magammal, hogy majd elfeledtem a táncot megemlíteni. A négyeseket 40—50 pár táncolta, de ebből

nehogy azt tessék következtetni, hogy annyi fiatal ember táncolt volna, mert ez nálunk nem szokás, hanem minket öregeket is a pinczérhad kizaklatott kényelmünkéből és sarkalt, hogy adjunk jó példát, illetve szegyenítsük meg a fiatal urakat, kik nem azért mennek táncmulatságba, hogy táncoljanak, hanem hogy... No de most az egyszer nem mondom meg, de határozottan ígérem, hogy következő alkalommal meg is nevezem őket s elmondom azt is, mit most elhallgattam.

Midőn az első négyesnek vége volt, visszamentem helyemre, melyet egy nem táncoló fiatal ember hamarjában elfoglalt volt, s arról őt szép szerével elszármaztatva, le akartam ülni s ekkor lát m, hogy téli kabátomat az én fiatal barátom az ülés puhítása czéljából felhasználta, nem tudva azt, hogy zsebet holmi finom töltött süteményekkel megtöltöttem volt. Ki is pakoltam azonnal, nehogy úgy járjak, mint az egyszeri legátus, ki a töltött palacsintát annyira szerette, hogy ha szerét ejthette, a mellett, hogy jól lakott belőle, még egy párt a zsebébe is csuszátott, s kívül megtörtént aztán az is, hogy egy prédikáció alkalmával verejtékét letörölni akarván, zsebkendője után nyult s a helyett a töltött palacsinta akadván kezébe, azt törölte a képéhez.

És mostan néhány szót a toilette-ekről. Mint a bevezetésben is mondtam, fényes volt a nők öltözké, sokan selyem, atlasz és bársony ruhákkal jelentek meg a közvacsorára s ebből kifolyólag méltán kérdezhetni hölgyeinket, hogy milyen ruhát fognak majd felvenni egy diszes bála? Noha igen nagyon tisztetem a nőket, mégis engedjék meg azon megjegyzést, hogy selyem ruha egy közvacsorára úgy illik, mint egy diszes bála a kreton ruha; azonban tovább nem akarom fejtegetni a helyest és helytelent, mert tudom, hogy minden nőnek van annyi helyes érzéke, hogy tudja, miszerint télen a szalmakalap nem illik.

És most vegyünk búcsút a kedves gazdaszönyvöktől Benedek Istvánné, Gál Elekné és Szöcs Mártonnétól, kik oly ügyesen vezérelték a konyhát s egyuttal adjunk kifejezést azon elismerésnek, mely Becze Antalné és Élthes Jakabné mint rendezőket a mulatság sikere érdekében kifejtett fáradságtalan tevékenységükért méltán megilleti. A pénztárnál Pascu Sándorné és Kövály Lászlóné szép eredményrel teljesítették hivatásukat. Gecző Béla, Kánya Gyula és Lövinger Miksa táncrendezőknék gratulálunk az ügyes rendezésért.

jon meg törvényhozási, közigazgatási és igazságszolgáltatási tekintetben s a nemzet életében a második ezredévtől művelődési hódítással kezdjük meg, ha őseink az elsőt karddal kezdték.

Ez a czél áldozatba kerül s minden fiát e nemzetnek áldozatra hívja fel, de nemcsak fiait, hanem nagyságtokat, honleányait is. Ha az egri nők dícsőséget vívtak ki és hírnevet a csatákban; ha a hős Zrínyi Ilonát tisztelettel említjük hősi és vitéz magatartásáért; a haza és nemzet e második meghódításában épen úgy tűnhetnek ki hazánk szépei, mint azok, nem karddal, nem fegyverrel, de áldozatkészséggel a kézben.

És ez nem is olyan nagy áldozatot kíván az egyesektől. Teszem ha nagyságtok közül ki-kí elhatározza, hogy egy-két méter szalaggal, csipkével vagy más fényűzési czikkel kevesebbet vessz évenként igénybe s annak az árát e nemzeti oltárra teszi áldozatul, a tisztelt „erősebb“ osztály minden tagja pedig elhatározza magában, hogy évenként néhány szivarral kevesebbet szí, néhány kártyaszalaggal kevesebbet vessz részt, néhány „mellék“ kiadásból valamit megkímél s ezeknek árát a nemzet szent oltárára hozza áldozatul: maga nem érzi meg a szükségét, mégis előmozdította a magasztos czélt.

Ime, ez a tér, a melyen „kérő“-ként álllok meg nagyságtok előtt. Az önként tapasztalt honfiai és honleányi érzelem nem engedi hinni, hogy kikoszarazzanak. Sőt nagyságtok honleányi érzelve nem engedi hinni, hogy nagyságtok közül valaki jövőre nehezteljen kedves férjére, sőt megrendszabályozza kedves férjét, ki ez egyetbe beiratkozott,

Az eredményről később; és most Isten velünk! A viszontlátásra!

Karafaucsula.

Az erdélyrészi magy. közm. egyesület

kézdivásárhelyi választmánya a nagy hazafias czélhoz méltó sikerrel kezdé meg működését. A rendelkezés alatt álló jobb művészi erők felhasználásával folyó hó 12-én egy fényes hangversenyt rendezett, mely ugyan a közbejött nagy hóesés miatt, — mely a közlekedést teljesen megakasztotta — nem volt oly népes, mint az előjelekből várni lehetett, de a szellemi siker annál fényesebbnek mondható. Folytonos tapsvihar, lelkesült örömszaj tölté be a terem falait, míg a program egyes számai lejártak s különösen a működő hölgyeket a legrokonszenvesebb tünetekkel fogadta a hálás közönség. Nagyban emelte az estély értékét az, hogy a műsort egészen hazafias szellem lengette át; felolvasás, szavalt, zene és ének tisztán magyar volt. Samu bácsi, műkedvelői előadásaink eme elmaradhatatlan kedves alakja, a tiszteletreméltó 48-as ősz bajnok, ma is hatalmasan vezette a közvéleményt; az ő ifjú lelkesültsége magával ragadta a közönséget s így csaknem minden számot ismételni kellett.

A műsort a tanítói dalkör nyitotta meg és zárta be egy-egy dallal. Hosszas dicséret nélkül egyszerűen konstatáljuk a közönség általánosan hangoztatott véleményét, hogy a derék dalkör ma tette fel a koronát eddigi működésére. Mindkét dala nagy tetszést és sok tapsot aratott.

Az estély kimagasló pontját képezék: Sylvester Dénesné és Barthos Károlyné urhölgyek duettjei. Frenetikussá tapsvihar üdvözlő társadalmi életünk eme képi alakját már a kilépéskor is, s a lelkesültség még fokozódott minden egyes dal után. A rokonszenves tüneteknek, a riadó tapsoknak és ujjazásnak vége-hossza nem volt; mindezt teljesen ki is érdemelték a kedves énekesnők. A gyönyörű hangon s művészi tökélyvel előadott két duett oly műélvezetet nyújtott a közönségnek, milyenben aligha részesült eddig. Nem kevesebb hatást keltett a Borcsa Miklós és Vajna Károly urak közreműködésével énekelt pompás quartett, mely szintén óriási tapsokat aratott. A közönségnek véltünk eleget tenni, midőn ösztönös kíváncsi: vajha a két kedves énekesnő mai szereplése ne lenne az utolsó.

A műsor zenei részét nagy részben Várnay Sándorné urhölgy kiváló zongorajátéka

mint eddig tették némelyek; sőt hiszem, hogy nagyságtok is örömmel csatlakoznak az együlethez és ugyan sok dolgot adnak holnap kezdve az egylet elnökének vagy titkárának a tömeges beiratkozás által. Ők ígérnek is, hogy holnap korán kelnek, hogy legalább 9 órákor beiratkozni akaró nagyságtok szolgálatára lehessenek.

Nagyságtok, tudom, így gondolkodnak: Nem szoktunk menni a templomba, hogy ez a pap unalmat ne okozzon nekünk prédikációival; no, most ugyan meglakoltunk érte hosszú s unalmas felolvasásának zajtalan meghallgatásával.

En elhiszem, hogy szép nagyságtok sokkal szívesebben vettek volna egy fiatal gavalértől költségs- és érzelmben gazdag felolvasást; de hogy valaki őszintébb és igazabb tisztelettel tette volna ezt nagyságtok iránt, mint én, abban engedjenek kissé kételkednem. Ha az idő a költészetet elmosta, az évtizedek az ifjúkori virágokat elhervasztották s csak a dörvirágok látszanak: azért ne méltóztatassanak követ dobni; én szívem meleg érzetével kívánom, hogy nagyságtok is éréjék meg azt az időt, hogy szép fejűtökön ősz fűrtöt viselve, olyan tisztelet környezze, mint forró szeretet ifjú korukban.

És ezzel végére értem felolvasásomnak, melyről azt hiszem, hogy a czélt nem tévesztettem, s ha csak egy-két nemes-szívű ember-barátot sikerült megnyernem a nemzeti ügynek, fáradságom kellőleg lett jutalmazva.

töltötte ki. Várnayné urhölgy először mutatá be a kézdívasárhelyi közönségnek zongorajátékát s a közönség tündető szeretettel fogadta azt. Kedves megjelenésével s kitünő, izlésteljes játékkal elragadott mindenkit s a szünni nem akaró tapsokra minden számát ismételnie kellett. Itt is ismételnünk kell fennebbi ohajunkat, hogy mai kitünő szereplése csak kezdet legyen s ezután még sokszor adjon alkalmat kitünő zongorajátékában gyönyörködhetni.

Székely János ev. ref. lelkész ur nagy gonddal összeállított kitünő felolvasását mai számunkban veszik olvasóink.

Molnár Józsiás ur nemcsak mint a rendezőbizottság elnöke az estély létesítése körül kifejtett fáradhatatlan munkásságáért, hanem mint működő is, remek hegedűjátékáért feltétlen dicséretet érdemel. Különösen a programmon kívül játszott „A Csorba tónál” című ábránd részesült nagy tetszésben. A közönségnek egy korrekt, művészi játékban volt alkalmuk gyönyörködhetni. Ugy ezen, mint többi dalait ismételnie kellett.

Benkő Sándor ur fényes sikerrel szavalta Petőfi „Két ország ölekezése” című versét. A nagy tökélyvel előadott gyönyörű hazafias költemény nagy hatást keltett. Vihas tapsokkal adott a közönség tetszésének kifejezést.

Közreműködtek még Vajna Károly és Borcsa Miklós urak a fennebb említett quartettben és Dobay János ur czimbalomjátékával.

Az estélyről elmondva véleményünket, nem mulaszthatjuk el némely urakat s nevezetesen K. . . . urat figyelmeztetni, hogy a szereplők működése alatt fenhagyon beszélgetni, nem valami illemes idolog. Ha K. urnak sok mondanivalója van, sziveskedjék más helyet választani az eszmecsere. Arról nem tehetünk, ha talán a műsor nem felelt meg magas műgényeinek, de azt van jogunk követelni, hogy megjegyzéseivel ne zavarja a közönségnek azon részét, mely gyönyörködni tud.

Az estély jövedelme 89 frt 90 kr, kiadás 32 frt 74 kr. Tiszta jövedelem 57 frt 16 kr. Ebből felülfizettek: Br. Szentkereszty Stephanie 1 frt. Br. Szentkereszty Irén 1 frt. Balogh Izra 20 kr. Sylvester Dénes 60 kr. Barthos Károly 60 kr. Demény Ferencz 20 kr. Zalavári Béla 20 kr. Benedek őrnagy 2 frt. Bertalan Izák 20 kr. Pünkösti telekv. 20 kr. Csiki József 40 kr. Ifj. Benkő István 30 kr. Török Bálint 20 kr. Tóth Sámuel 20 kr. Ifj. Csizsár Pál 20 kr.

Felhívás.

Urunk és megváltónk születési ünnepét üli ma holnap a keresztény világ. A boldog gyermekesereg legnagyobb örömmünnepe a karácsony, mert a kis Jézuska mindnyájuknak, kik jók voltak, ajándékot hoz. A gyermeköröm e kedves perceinek élvezésében kívánjuk részesíteni a keresztényi ember szeretet és könyörületesség melegével ápoló és nevelt növendékeinket a háromszékmegyei „Erzsébet” árvaleány-nevelő intézetben.

Ismerve városunk és vidékünk kiváló nemesei, vallásos polgárait, egész bizalommal üjtjük most ez alkalommal ama szives kérésünket, hogy az árvák karácsonyfájára szánt kegyes adományait az évben se vonják meg, sőt szerezzenek ismerőseik, barátai körében minél több új pártfogót, hogy fokozatosan fejlődő intézetünk a pártfogók szaporodásával, a humán gondolkodásu egyének egész sokaságától támogatva, a karácsonyest örömeit máltóan ünnepelje meg.

Az árvák karácsonyfája az intézet helyiségében leendő felállítva. Ajándéktárgy lehet bármi: keszkenő, köténynek való, zsebkenő, gyolcs, pamut, hárász, olvasókönyvek, penna, tinta, írka, papír, pennatartó, gumi, irón, pénz, gyümölcs, cukorli stb.

Az adományok akár alulírt alelnökhöz, akár az intézet igazgatójához küldhetők. A begyűlt kegyes ajándékok hirlapilag nyugtáztatni fognak.

Teljes tisztelettel a háromszékmegyei „Erzsébet” árvaleány-nevelő intézet bizottsága. K.-Vásárhelytől, 1885. decz. 16-án.

Br. Szentkereszty Stephanie elnök. Hankó Lászlóné alelnök. Bogdán Istvánné (Sepsi-

Sztgyörgy), Balog Izráné, Balog Sándorné, özv. Cserei Jánosné, Benkő Pálné, özv. Csizsár Mihályné, br. Szentkereszty Béláné, özvegy gr. Mikas Benedekné, Benkő Sándorné, Csizsár Pálné, Benedek Ignáczné, Bóldi Istvánné, Bogdán Andrásné, id. Dávid Istvánné, Fejér Lukácsné, özv. Ficzus Mártonné, ifj. Jakab Istvánné, Kovács Áronné, Kovács Ferenczné, Künle Józsefné, Kovács Istvánné, id. Kupán Józsefné, Málnási Kristófné, özv. Nagy Mózesné, özv. Nagy Dánielné, Nagy Lajosné, ifj. Nagy Ferenczné, Potsa Józsefné főispánné, özv. Potsa Jánosné, özv. Pap Andrásné, Kőllönte Mózesné, Kovács Károlyné kereskedőné, Sáska Antalné, Székely Ivánné, Szabó Mózesné, Szabó Gézánné, dr. Sinkovics Ignáczné, Szöcs Józsefné polgármesterné, Szöcs Mózesné, id. Szöcs Jánosné, id. Tóth Istvánné, ifj. Tóth Istvánné, Tóth Gézánné, Tóth Mihályné, Török Bálintné, Réthy Józsefné, Rápolti Gáborné, Zayzon Lázárné és Welnreiter Györgyné bizottmányi tagok.

Különfélék.

— Kinevezés. Ő Felsege a király zágoni ifj. br. Szentkereszty Zsigmond marosvásárhelyi táblai elnöki titkárt ugyanoda pótbírónak nevezte ki.

— Személyi hír. Dr. Sinkovics Ignác urnál — a Ferencz József lovagrenddel való kitüntetése alkalmából — a mult vasárnap testületileg tisztelgett a 24-ik honvéd zászlóalj tisztikara, a kir. ügyészség, a járásbíró-ság, kedden pedig a városi tanács.

— Szöcs Márton csikszeredai kir. ügyész Dévára lett áthelyezve. Nagy sajjálatlaltal értesültünk ezen áthelyezésről, mert benne egy lelkiismeretes, pontos hivatalnokot és kitünő társadalmi egyént veszítünk. Irigyeljük Dévától.

— Az erdélyrészi magyar közművelődési egyesület meglek kérémet intézett az ország összes egyesületeihez, szám szerint 250 egyesülethez, hogy hatáskörük területéről oly nemes urhölgyeket kegyeskednének megnevezni, kiket az erdélyrészi magyar közművelődési egyesület a siker reményével kérhetne föl arra, hogy a szent ünnepek, valamint a közelgő farsangi idény alatt Erdély javára táncmulatságok, előadások, fölolvadások stb. kezdeményezésével az alapítók gyarapítását s így az eszme győzedelmét elősegíteni méltóztatnának. Az erdélyrészi közművelődési egyesület kérését azzal indokolja, hogy a nemzet által rábizott kötelessége az áldozatkész magyar társadalom minden erőforrását fölkeresni, tehát mindenek fölött a leghatalmasabb földi erőt, a nőt.

— A közdívasárhelyi jótékony nőegylet az idén is meglek érdeklődéssel gondolkodott a szegény tanulókról és munkatehetetlen házi szegényekről. A nőegylet által kiküldött s Szöcs Józsefné, Székely Jánosné, Nagy Mózesné, Török Bálintné és Balog Jánosné urhölgyekből álló bizottság dicséretreméltó buzgósággal igyekezett a megszavazott 65 frtnyi összeget ügyes használni fel, hogy minél többen resztesüljenek belőle. E szerint téli ruhát kapott 14 fiu- és 16 leánygyermek, összesen 21 frt 60 kr é.; a házi szegényeknek készpénzben kiosztatott 43 frt 50 kr.

— Völgyi szántársulat Székely-Udvarhelyről folyó hó 20-án Csik-Szeredába jön.

— A tél Háromszékmegyében nagy hideggel köszöntött be. A mult napokban lehullott nagy hó oly hideget hozott, hogy vasárnap este a hőmérséklet 18 R°-ot mutatott. A gazda-közönségnél általános a panasz, hogy a hó alatt a föld nincs megfagyva s az őszi enyhe időjárás miatt nagyon kiféjlődött gabonák el fognak pusztulni.

— Csikban a tél olyan nagy hóval köszöntött be, melyre régóta nem emlékszünk. E miatt a közlekedés oly nehézségekkel jár, hogy a posták is 8—10 órai késedelemmel érkeznek meg.

— A gyergyóditrói jótékonyozélu műkedvelő szántársulat hosszú idő után ismét megalakult és Csiby Péter ur tapintatos vezetése alatt már mult hó 29-én a „Piros bugyelláris” előadásával, melynek tiszta jövedelme a ditrói szegénysorsu tanulók felségélyezésére for-

dított, jelentékeny erkölcsi és anyagi eredményt mutatott fel. Legközelebb, folyó hó 20-án, az erdélyrészi magyar közművelődési egyesület javára a „Tündérlak Magyar-honban” kerül színpad, reméljük, nem kevesebb sikerrel mint a szereplők buzgalma és iparkodása, mint a közönség szives részvétele tekintetében.

— A Csik-Szeredában létesítendő kisededővó javára folyó hó 7-én rendezett közvacsora és táncmulatság bevétele volt: belépti díjakból 54 frt 90 kr, vacsorából és adakozásokból 161 frt 15 kr, összesen 216 frt 05 kr, kiadás volt 109 frt 77 kr s így tiszta jövedelem 106 frt 28 kr, mely összeg a csikszeredai takarékpénztárba elhelyeztetett. Több oldalról hallunk panaszt a táncrendezőkre és tánczosokra azért, hogy a tánczosnők nagy részét egészen figyelmen kívül hagyják, s ez elég baj, ha úgy van, mert ilyen figyelmetlenség folytán jövőre a czél fog szenvedni, miután több család nem fog megjelenni olyan mulatságokban, hol figyelmet és előzékenységet nem várhatnak.

— Zenészeink, már t. i. a csikszeredaiak, mint értesülünk, tavasszal itt hagynak s egy jobb hazába, Erzsébetvárosra, költöznek, hol biztosították arról, hogy a mit igrnek, meg is adják. Így hát Berczinek megint feljön a napja, megint első zenekar lesz, mint volt régen; de hát Csik-Szeredában így is jó. Minek nekünk jó zene? Majd hozatunk Udvarhelyről 80—100 frtért egy-egy bála. E fölött még az utczalámpák is annyira elszomorodtak, hogy a világítást a kalendáriumra bízák. Több világosságot, mert szükségünk van rá!!!

— Gyergyó-Szentmiklóson folyó hó 5-én a „Szegény tanulókat segélyező ronghasznosító egylet” által a szegény iskolás gyermekek számára történt ruhakiosztás alkalmával Bocsánczy János ur 25 meter ruhaszövetet, Lázár Zakariásné urnő 1 rend ruhát saját kelméjéből, Kedves Erzsi kisasszony szintén 1 rend ruhát saját kelméjéből adományozni szivesek voltak. Ezenkívül a kiosztott ruhák elkészítéséhez hozzájárultak: Lázár Péterné, Péter Lajosné, Szász Ignáczné, Ferenczy Istvánné, Száva Antalné, Vákár Lajosné, Vákár Gergelyné, Juhász Károlyné, ifj. Vákár Istvánné urnők, továbbá: Romfeld Eliz, Lázár Hedvig, Eránosz Anna, Kriitsa nővérek, Csergő Nina, Fejér Véri, Szentpétery Kati, Frunkuez Vira, Römer nővérek, Bogdán Katinika, Czárán nővérek és Bur Hani urhölgyek, kik mindannyian fogadják ezen áldás-eus működésükért szívből jövő köszönetét az egyletnek.

— Gyergyószentmiklósi hírek. A szegény tanulókat segélyező „Ronghasznosító egylet” szokásos ruhakiosztási estélyét folyó hó 5-én a Laurenczi-féle teremben tartotta meg. Ferenczy Károly plebános meglezőleg megható szavakat intézett a teremben összegyűlt szegény tanulókhöz s aztán megkezdett a buzgó rendezőség által a ruha-kiosztás; több, mint 80 szegény iskolás fiu s leány lett részben s egészben e valóban magasztos s pártolásra érdemes egylet által felruházva; ezenkívül mindegyik gyermek, hogy örömit meg nagyobb legyen, perrecczel s almával lett megajándékozva. Az ily egyletek működésére s azok gyarapítására Isten áldását kívánjuk. Ezek után tánczra perült a nemes tüzzvérű fiatalok és szakadatlan vig kedélyűl egész éjjeli 1 óráig járta Józsi cigány hegedűje után a szebbnél szebb vig tánczokat. Az estélyen megjelent hölgyek neveit is lejegyeztük, és pedig: Merza Kristófné, Lázár Menyhértne, Lázár Zakariásné, ifj. Vákár Istvánné, Kopacz Antalné, Lázár Péterné, Fenczel Jánosné urnők, Lázár Eliz, Lieb Ida, Ferenczy Ilka, Ágoston nővérek (Csomafalva), Bogdán Katinika, Lázár Anna, Römer Anna, Lázár Hedvig és Römer Ilka személyében. — Simon Ede takarékpénztári könyvelő folyó hó 8-án tartotta menyegzőjét Czárán Mari kisasszonnyal, Czárán Albert kedves leányával. Sok szerencsét és meglegedést kívánunk e frigyre. — Szentkereszty Lajos Erzsébetvárosi kereskedő és dohány-nagyüzemés folyó hó 7-én tartotta kézfogóját Czárán Janka kisasszonnyal Gyergyó-Szentmiklóson. — Dápra Antal gyergyóújfalvi kereskedő folyó hó 4-én reggeli 5 órakor sziv-

szélhűdésben hirtelen elhunyt. — Cziffra Mihály kereskedő Gyergyó-Szentmiklóson a téli idényre 3 szobából álló jól berendezett meleg fürdőt álitott fel. — A „Polgári olvasó kör” jövő 1886. évi január havában saját pénztára gyarapítására zártkörű táncestetélyt rendez. — Száva Antal gyóditrói kereskedő és birtokos folyó hó 10-én szívbajban elhunyt.

— A kézdívasárhelyi jótékony nőegyletbe ez évi tagsági díjakat a következő tisztelt tagok fizették be: Kovács Károlyné ker., Kovács Ferenczné gysz., Kovács Áronné, Molnár Józsiás, Nagy Ferenczné szp., Nagy Dénesné, Nagy Lajosné, Dr. Pethő Józsefné, Sylvester Dénesné, Szabó Mózesné, ifj. Tóth Istvánné, id. Tóth Istvánné, Nagy Józsefné szgy. 2—2 frtot; Csizsár Dénesné, Nagy Mózesné, Pongrácz Jánosné, Pap Adolfné, Réthy Józsefné, tiszt. Székely Ivánné, Balogh Gyula, Dobay János, tiszt. Székely Iván, Szöcs József pm., Fejér Antal 1—1 frtot.

— Nyilvános számadás és köszönetnyilvánítás. A „Szegény tanulókat segélyező ronghasznosító egylet” által folyó hó 5-én rendezett táncestetély bevétele volt: jegyekből 33 frt 20 kr, felülfizetésekből 8 frt, összesen 41 frt 20 kr, kiadás 28 frt 92 kr, marad tehát tiszta jövedelem 12 frt 28 kr. Felülfizettek: özv. Bocsánczy Kristófné urnő 1 frt, Kálmán István ur 1 frt, Bocsánczy János ur 60 kr, Orel Máté ur 60 kr, Lázár Menyhért ur 20 kr, Orel Máténé urnő 20 kr, Ferenczy Károly plebános ur 60 kr, Lázár Zakariásné urnő 30 kr, Merza Kristóf ur 20 kr, Merza Etel k. a. 60 kr, Merza Kristófné urnő 1 frt, Lieb Józsefné urnő 1 frt, Roth Nándor ur 40 kr, Gencsy Alajos ur 1 frt és ifj. Tiltcher Ede ur 10 kr, összesen 8 frtot, mely szives adományukért fogadják ugy a magunk, mint az egylet nevében a nyilvánosság terén is hálás köszönetünket. Gyergyó-Szentmiklóson, 1885. évi deczember hó 9-én. A rendező bizottság.

— A madridi társadalom. Miután a spanyolországi események még mindig előtérben vannak, helyén levőnek véljük a madridi társadalomról egyet-mást elmondani. A királyné camarea mayor-ja, Medina de las Torres hercegnő, egy rendkívül gazdag grandnak a neje. A hercegnő nem tördök a közügyekkel, a mint Spanyolországban általában ritkák a politizáló asszonyok, valószínűleg azért, mert nevelésük és műveltségük nem olyan, hogy élvezetét találhatnának a pártok harcaiban és eselszövéseiben; de a hercegnő egy színházat építtetett, melyet „Teatro de la princesa” névre keresztelt el. Madrid törvényhatósága megengedte neki, hogy utczát keresztül töressen és a színházhoz szolgáló bejárat teremsen, és a „duquesa-impresaria” házat a színházzal külön folyosó által kötötte össze. Egy káplán, ki a hercegnőt sohasem hagyja el, bírálja meg a darabokat; az igazgató sennor Mario, egy régi színes, ki egykor még a toreadori díosóséget sem vetette meg. Az Ilijaz-c-alad grófi rangra való emeléséről a következő történetet beszélük: Egy kasztíliai király valasztatkozásban eltévedt. Megpillantott egy kutyhót, melynek ajtaján kopogott. A kilépő pásztortól szives vendéglátást kért. A király bűrig ázott volt, a pásztort neki adta ruháját és ágját. Másnap reggel a király azt kérdezte a pásztortól: „Mit kívánsz szives vendéglátásodért?” A pásztort azt válaszolta: „Semmit. Nem vagy kasztíliai, ha vendéglátódtól vendégszeretetnek árát mered kérdezni.” A király, kit ez a buszkeség meghatott, megmondta, hogy ő kicsoda, magával vitte a pásztort, grófi rangra emelte őt, és azonkívül megígérte neki; hogy első találkozásuknak mindenik évfordulóján egy öltözet ruhával fogja őt megajándékozni. A büszke pásztort utódai több száz éven át minden év január 6-án egy öltözetet kaptak királyuktól.

— Elhunyt vasutkirály. Mint New-Yorkból jelentik, Vanderbilt, az amerikai vasutkirály, közel 200 millió dollárnyi vagyon ura, e hó 9-én elhunyt. Mesés gazdagságát atyjától örökölte (80—90 milliót) s ő megkészszerelte azt. Dominálta az összes amerikai vasutakat s az európaiak nagy részénél is a fűszerepet játszta. Körülbelül 60 éves lehetett s halála az amerikai pénzpiacozon nagy zavart fog előidézni. Életében a tudományak és művészetnek nagy pártolója volt; képtáraban, mely több milliónyi értéket képvisel, elsőrendű magyar művészekből is vannak képek.

— Nincs többé „petrezselyem”. Fontos s a tánc történetében korszakot alkotó útjára készülnek Párisban. Több előkelő szalonban ugyanis az idei farsang alatt lényegesen meg akarják szorítani a táncszabadságot, az által, hogy a „négyes”-hez a párokat a

házi aszony „adja össze.” Ez által egyrészt lehetetlené tétetnek, hogy a férfiak az egész éjjelen át csak egy nőnek essenek terhére, másrészt megszűnnek a „petrezselyemaráulás” is, a mennyiben a nem osinos hölgyeknek is jutna tánczos. A szívnek s az izlésnek csak a keringőben vagy a polkában lesz szabad nyilvánulása.

Egyetemes regénytár. Singer és Wolfner budapesti kiadók a jeles vállalatnak 6-ik kötete hagyta el immár a sajtót. E legújabb kötet egyik legnépszerűbb és legtermékenyebb írónak, Tolnai Lajosnak, „A jubilánsok” című regényét közli, mely méltán sorakozik ama művekhez, a melyek Tolnai nevét nemcsak ismerették, hanem kedvelté tették. Ez a könyv is ugyanabban a csinos, sőt diszesnek mondható kiállításban jelent meg, mint az Egyetemes Regénytár többi kötetei, melyek egy olcsóságuknál, mint tetszetős külsejüknél, de főképp válogatott tartalmuknál fogva legjobban bevélnak karácsonyi ajándékokul is. Ohnet, Mikszáth, Conway, Tolnai oly nevek, melyek méltán szerezték meg eddigél a kitűnő vállalatnak azt a páratlan kelendőséget, a melynek örvend. Egy-egy piros vászonba kötött, fekete nyomással diszitett kötet ára 50 kr., az eddig megjelent 6 kötet ára 3 frt. Előfizethető a kiadónál Budapesten Andrassy-ut 10.

A közönség köréből.*)

Csik-Szereda t. reudörkapitányához.

E becses lapokban már többször volt a t. kapitány ur figyelme felhiva azon körülményre, miszerint hetivásárok alkalmával a Fisch Lipót és Szenkovic-féle üzletek előtt annyi szekér, szokott megállani, hogy a gyalog járók veszélynek vannak kitéve, sőt sok esetben 5–10 percig kell várakozni, míg egyik vagy másik szekér elhajt, hogy tovább mehessenek.

A t. kapitány ur nemcsak ezen, de még, mint biztos forrásból értesültem, a többször e tárgyban hozzá intézett hivatalos megkereséseket is figyelmen kívül hagyta, mely jámborság meg is hozta gyümölcsét, midőn az utóbbi hetivásáron folyó hó 9-én az állami utkaparót, ki látva, hogy többen állanak a szekerek mögött s várják a jóakarót, hogy tovább mehessenek, egy zsögödi Gál nevezetű ember leütött azért, hogy a további bajtára felszólította. Szentanuja voltam ezen esetnek, s megjegyzem, hogy sem csendő, sem rendőr nem volt ezen legelénkebb forgalmi ponton látható.

Tudtom szerint az utrendőrséget a t. kapitány ur kellené, hogy gyakorolja s az ilyen rendetlenségeket kapitány ur volna hivatala megakadályozni, s ezért úgy a magam, mint a többi városi lakosok nevében is, kik az agyonapodtatás, esetleg agyonütéstől tartanak, ismételve azon jámbor ohajással fordulok a t. kapitány urhoz, óvja meg drága életünket már csak azért is, hogy a jövő kor részére t. kapitány urat mint erélyes és kötelessége teljesítésében pontos tisztviselőt példaképpen oda állíthassuk.

Magamat és a város valamennyi lakosát, nevezetesen szereda-, vagyis hetivásárnapokon t. kapitány ur szíves figyelmébe ajánlom; a szögleteken megálló fuvarosok iránt pedig továbbra is szíves elnézését kérem.

N. N.

Szerkesztői izenet.

Osdola. Későn érkezett erre a számra. Jövőre adni fogjuk.

*) Ezen cikkért a felelősséget csak a sajtóhatósággal szemben vállaljuk el. Szerk.

Felelős szerkesztők:

Hj. Dobay János. Sprencz György.

Kiadó tulajdonos:
Szabó Albert.

Sz. 5164. tkkvi
1885.

Árverési hirdetményi kivonat.

A kézdivásárhelyi kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság, közhírré te-

szí, hogy kovászai Varga Mihályné Greising Anna végrehajtónak osdolai Vajna Péter végrehajtást szenvedő elleni 260 frt tőkekövetelés és járulékai iránti végrehajtási ügyében a k-vásárhelyi kir. törvényszék területén lévő, Osdola községében fekvő, az osdolai 441. sz. tjkvben A + alatt foglalt 982., 983., 983., hr. sz. 462 frt becsértékű, 1829. hr. sz. 8 frt b. é., 2817. hr. sz. 26 frt b. é., 3329., 3330., 50 frt., 3596. hr. sz. 30 frt., 4410. hr. sz. 17 frt b. é., 4525. hr. sz. 14 frt b. é., 4526. hr. sz. 5 frt b. é., 4560., 4565., hr. sz. 25 frt b. é., 4596., 4597., 4598. hr. sz. 45 frt b. é., 4885. hr. sz. 39 frt b. é., 5792. hr. sz. 2 frt b. é., 5793. hr. sz. 8 frt 50 kr., 5906. hr. sz. 22 frt b. é., 6385. hr. sz. 30 frt b. é., 7781., 7782. hr. sz. 32 frt b. é., 8184. hr. sz. 2 frt b. é., 8632. hr. sz. 40 frt becsértékű, 8853. hr. sz. 33 forint becsértékű, osdolai Vajna Péter s neje Dénes Teréziával egyenlő arányban közösen birt ingatlanaira nézve egészben, összesen 890 frt 50 krban ezennel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1886. évi január hó 9-ik napján délelőtt 9 órakor Osdola községében a községházánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozik tartozni az ingatlanok becsárának 10%-át telekkönyvi testenkint készpénzben vagy az 1881. LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfo-lyammal számított és az 1881. évi november 1-én 3333. sz. a kelt igazság-ügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírral a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §. értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszo-lygatni.

A kézdivásárhelyi kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóságnak, 1885. október 20. napján tartott üléséből.

Huszonhetedik évfolyam.

Előfizetési felhívás a „BUDAPESTI BAZÁR” 1886. évi folyamára.

A „Budapesti Bazár” egy év lefolyása alatt 2000 illusztráción — képeken és ábrákon — mutatja be minden idényre a legújabb divatot, a fehérművek leg-szebb mintáit, a kézimunkák minden ágazatát értelmes magyarázatokkal ki-sérve. Minden száma mellett felváltva hoz szabásrajzokkal nagy ívet himzőraj-zokkal, monogramokkal és papírból ki-vágott szabásmintákat.

A „Budapesti Bazár” minden száma mellé egy művészileg rajzolt, színezett párisi divatkép van mellékelve.

A „Budapesti Bazár” gazdag szépiro-dalmi részével, diszes kiállításával és hasznos mellékleteivel páratlanul áll a divatlapok között.

A „Budapesti Bazár” szépirodalmi ré-szét egy iv regénymelléklettel bővítet-tük meg, melyből idővel csinos könyv-tárt gyűjthetnek az előfizetők.

A jövő évi regénymelléklet, a kedvelt francia író Daudet Alfons

„**VESTRIK KISASSZONY**” című rendkívül érdekes regénye lesz.

A „Rózsaszinborítékot”, annyira ked-velt „Társalgó csarnok”-ot — kérdések és válaszok közlésére — továbbra is t. előfizetőinknek engedjük át.

A „Budapesti Bazár” előfizetője meg-rendelhet saját nevére monogrammot fe-hérművek jelzésére.

A „Budapesti Bazár” a megrendelések rovatában ismerteti a főváros legjelesebb és legjutányosabb üzleteit.

Csak is a „Budapesti Bazár” részle-teti vidéki t. előfizetőit azon kedvez-ményben, hogy elfogad bármily tárgyra megrendeléseket.

Előfizetési feltételek

a „Budapesti Bazár”-ra a regénymellék-lettel együtt:

Egész évre (januártól december végeig) 10 frt — kr.
Félévre (januártól június végeig) 5 frt — kr.
Negyedévre (januártól március végeig) 2 frt 50 kr.

(Kedvezmény árban rendelhetik meg t. előfizetőink:

A „Kilencz milliomos ember” című regényt; 80 kr. Bolti ára 1 frt 20 kr.

A „Helén” című regényt; 80 kr. Bolti ára 1 frt 20 kr.

A „Méregkeverő” szerelme” című regényt; 50 kr. Bolti ára 80 kr.

Az előfizetési pénzek a „Budapesti Bazár” kiadóhivatalához küldendők (ko-ronaherceg-utca 17. szám).

Mutatványszámot küldünk szívesen.

3366. szám.

Árlejtési hirdetmény.

Melynélfogva az alulírott községi elő-járóság ezennel köztudomásra juttatja, hogy a Gyergyó-Szt-Miklós község tu-lajdonát képező, itt helyett az iskola-ut-czában 13. sz. alatt találtató szilárd anyagból épült ház tervszerinti kijavítás és hozzáépítés általi kibővítés mellett község-hivatali házzá lévén átalakítandó, ezen építkezés vállalat utjáni biztosítása érdekében a községi képviselőtestület 1885. május hó 1. napján kelt és a me-gyei tkts törvényhatósági bizottság ré-széről is a jelen évi május hó 28. és folytatva 29. napján tartott közgyűlés-ben 830. bgy. szám alatt megerősített határozata alapján a jövő 1886. év ja-nuár havának 11. napján délután 3 óra-kor itt Gyergyó-Szt-Miklóson, a község jeleni hivatali helyiségében, a szóbeli árlejtés kizárásával, csupán írásbeli zárt ajánlatok alapján versenytárgyalás fog tartatni.

Vállalkozni vágyók pályázatra hivat-nak fel. kiknek tudomására juttatik, mi-szerint a kikiáltási ár, melyen kezdve lefelé árlejtetik, 9300 frt 11 krban lett megállapítva, s ennek 10%-ka, mint bá-natpénz, a versenytárgyalásra kitűzött nap déli 12 órájáig „a gyergyó-szt-mik-lósi községi előjárósághoz” czinezve be-adandó rendes írásbeli zárt ajánlathoz kell hogy csatoltassék.

A tárgyalásnál megállapított vállal-kozási összeg vállalkozónak 5 egyforma részletekben fog az építendő község pénz-tárából kifizettetni és pedig egy részlet

a versenytárgyalási jegyzőkönyv jog-erőre emelkedése után azonnal, három az építkezés folyama alatt és az ötödik az épület számbaadása után.

Az építés a jövő 1886. év tavaszán az erre alkalmas idő beálltával kell hogy megkezdessék és azon év szeptember hava 25. napjáig teljesen befejeztessék, vagy, hogy a számbaadás a következő napon megtörténhessék.

További feltételek a község előjáró-ságánál időközben bármikor megtekint-hetők.

Községi előjáróság.

Gyergyó-Szt-Miklóson, 1885. deczem-ber 1-én.

Ferenczy István,
bíró.

Gencsi Alajos,
jegyző.

2—3

Sz. 146. t. ü.

1885.

Árverési hirdetmény.

Kézdi-Vásárhely város felső-piaczi vámszedési joga 1886. január 1 től 1886. december 31-ig haszonbérbe fog adatni.

Árverési napokul 1885. december 20., 27. és 30. napjai, mindig délután 3 órakor a tanácsház előtt, tüzetik ki.

Árverezni szándékozik kötelesek 100 frt bánatpénzt letenni.

Írásbeli zárt ajánlatok is elfogadtat-nak.

Kézdi-Vásárhely város tanácsának, 1885. november 30-án tartott üléséből.

Szőcs József,
polgármester.

3—3

Sz. 5723—1885.

Árverési hirdetmény.

Altörja község szesz és szesz-es italok korcsmárlási joga az 1886., 1887. és 1888. évekre azon feltétellel, mely sze-rint köteles minden községi lakos szesz-haszonbérletől a szeszt és pálinkát vá-sárolni, kiadandó lévén, az alulírt közbe-jöttével f. évi december hó 21-én délelőtt 11 órakor a község-házánál megtartandó nyilvános árverésen fog eszközöltetni; mi is azon figyelmeztetéssel tétetik köz-zé, mikép árverezni ohajtók a kikiáltási ár 10%-át bánatpénzképpen az árverés megkezdése előtt letenni kötelesek.

Az árverezési feltételek egy alulírott-nál, valamint a körjegyzői irodában is bármikor megtekinthetők.

K.-Vásárhely, 1885. december 10.

Gábor Péter,
szolgabíró.

2—3

A Pallas naptárai 1886-ra.

Nagy képes-naptár. Szerkesztette Benedek Elek. 17 iv, ára 1 frt.

Dzsentrinaptár, ezeltől Mokány Berci Humorisztikus naptára. Szer-kesztették a Borsszem Jankó írástudói. Ára csak egy nömös díres.

Kiállítási emlék-naptár. Szerkesztette Gelléri Mór. A trónörökös arczképével, számos illusztrációval és a kiállítók névsorával, ára 1 frt.

Iparosok naptára. Szerkesztette Gelléri Mór. Az összes iparágakra vonatkozó törvények, szabályok és egyéb közlemé-nyekkel. Ára 50 kr.

Képes sport-naptár. Szerkesztették Porzolt Jenő és Kálmán. A va-dászat, lovaglás, kocsisport, galamblovászet, eb-sport, vitorlázás, evezés, torna, atletika, velocsolyázás, halászat stb. kedvelők számára. Diszesen bekötve ára 1 frt 50 kr.

Naptárainkat bérmentve ajánlottan küldjük. A kik az öt naptárra egyszerre tesznek megrendelést, vagy pedig egy naptárból ötöt rendelnek, 30%-nyi áren-gedményben részesülnek.

Megrendelések a PALLAS irodalmi és nyomdai részvénytársaság könyvkiadó-hivatalához intézendők. Budapest, kecskeméti-utca 6. sz.